

VERSENYFELADATOK

Kultúrtörténeti teszt

2015–2016. 1. forduló, 2. kategória

A versenyző neve: Osztálya:

Iskolája: Felkészítő tanára:

Pontszáma: / 52 pont

Kedves Versenyző!

Minden feladatot olvass el figyelmesen, mielőtt hozzálátnál a megoldáshoz! A tesztlap kitöltéséhez 75 perc áll rendelkezésedre. Jó munkát és sok sikert kívánnak:

a Szervezők

1. A gyöngé nő, kit szolgál

Válaszolj az alábbi verssel kapcsolatos kérdésekre!

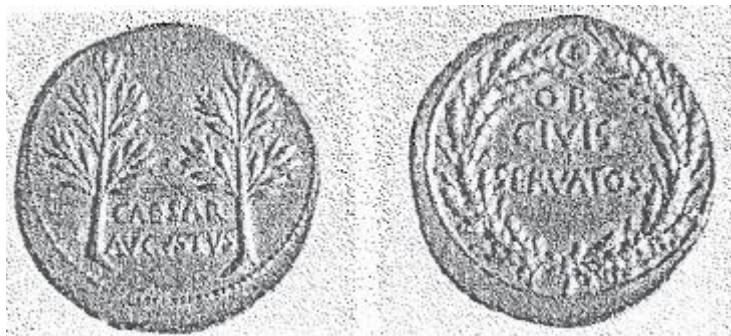
*A római (bámulj utókor) gyöngé nő
szolgál, miként legfőbb urát,
fegyvert s karót hord harcúként, s aszott herélt
szavának enged. Római
sasok közt szégyenszemre cifra, elpuhult
hálós sátrakra néz a nap.
Ezt látva kétezernyi jó gallus lovas
zugón Caesar pártjára kelt,
s az ellenségnek rejtöz hajóhada
futásra fordult balfelé.*

- 1) Ki szeröz?
- 2) Ki az itt említett gyöngé nő, akit a rómaiak szolgál
- 3) Hol és mikor fordult futásra e rejtöz hajóhad?

4p		
----	--	--

2. Numizmatika

Válaszolj az alábbi érméssel kapcsolatos kérdésekre!

1) Milyen fák láthatók az érmén, és mi a jelentőségük?

.....

2) Mit jelképez a koszorú és az *ob civis servatos* felirat?

.....

3) Milyen eseményre utal az érmén a *signis receptis* kifejezés?

.....

4) Hogy hívják e félig hal, félig kecske alakot?

.....

5) Mit jelképez?

.....

3. Képzőművészet

Válaszolj az alábbi képpel kapcsolatos kérdésekre!

1) Ki a középen szereplő nőalak?

.....

2) Milyen emlékműről való a dombormű?

.....

3) Milyen minőségben ábrázolja Augustust az emlékmű?

.....

4) Pontosan melyik történelmi időpontban lezajlott ünnepi menetet ismerhetünk fel az előző kérdésben szereplő ábrázoláson?

.....

4. Elfogott üzenetek

Ki írhatta / mondhatta (volna) kinek a következő üzenetet?

A) *Kedves fiam,*

a princeps a halálán van; ha utódlásodat biztosítani akarod, siess vissza. Úgy hallottam Agrippa Postumus is meg akarja szerezni a trónt, és Augustus is tett bizonyos lépéseket ennek érdekében. Amíg lehet, húzom az időt, de siess nagyon!

Szerető anyád,

1) Író:

2) Címzett:

B) *Te, minden hadvezérek legrosszabbika, már évek óta halott vagy, de nem szabadulok rossz emlékezetedtől. Minden évben annak a baljós napnak az évfordulóján, mikor három teljes római legiót vettél el tőlem, eszembe juttatod e gyászos eseményt. Fegyelmezt, jól képzett katonáinkat juttattad tudatlanságoddal Arminius germánjai kezébe. Légy átkozott holtodban is!*

1) Beszélő:

2) Címzett:

C). *Kedves Apa,*

egyáltalán nem igazságos, hogy már évek óta itt rostokolok ezen a szigeten. Ugyanolyan életet éltem, mint az összes többi, jobb házból való korombeli lány... Tehetek én arról, hogy éppen az én apám olyan ódivatú, hogy a régi erkölcsöket akarja feltámasztani mindenféle törvénnyel és papi testülettel... igazságtalanság... De ha végre hazamehetek, ígérem, olyan életet fogok élni, amelyet te szeretnél, csak ifjúkori botlás volt azokkal az ifjakkal....

Szerető lányod a mihamarabbi viszontlátás reményében.

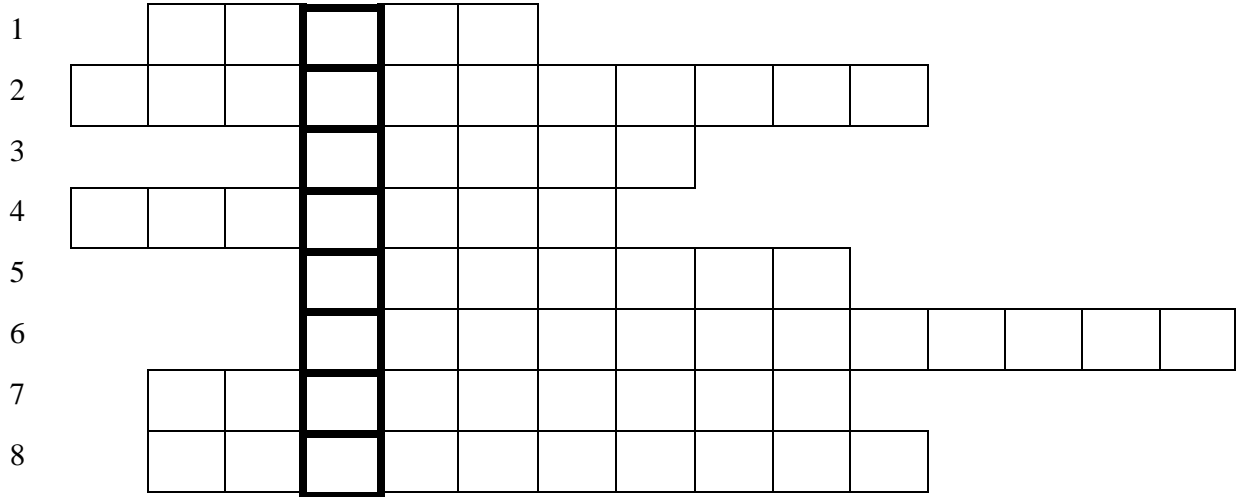
1) Író:

2) Címzett:

5. Keresztrejtvény

Töltsd ki a keresztrejtvényt! A függőlegesen megadott félkövér négyzetekben a császárok egyik gyakori jelzőjét találsz. Mít jelentett ez a szó?

1. Caesar és Augustus eredeti teljes nevének az első eleme (ún. praenomene).
2. Az Augustus által alapított rendszer elnevezése.
3. Római istennő. Augustus sokat tett azért, hogy kizárólag szüzekből álló papi testületének megbecsültségét növelje.
4. Az Augustusszal szembenálló Sextus Pompeius ellenállásának központja, a gabonája miatt is jelentős sziget latin neve.
5. A Caesar ellen szőtt összeesküvés egyik vezető alakja.
6. Octavianus, Antonius és Lepidus szövetségének latin elnevezése.
7. Az Augustus uralma alatt, Kr. u. 9-ben elszenvedett legsúlyosabb római katonai vereség helyszínének modern neve.
8. Római pénznem (latin írásmóddal).

A megoldás:

Jelentése:

10p		
-----	--	--

6. Relációanalízis

Ebben a feladatban összetett mondatok szerepelnek, amelyek egy állításból (= első tagmondat) és egy indoklásból (= második tagmondat) állnak. Ezek megítélésében öt lehetőség adódik: párosítsd össze az alábbi mondatokat a betűvel jelölt meghatározásokkal!

- A. Az állítás és az indoklás is igaz tartalmilag, és az indoklás valóban magyarázza az állítást.
- B. Az állítás és az indoklás is igaz tartalmilag, de nincsenek egymással összefüggésben.
- C. Az állítás tartalmilag igaz, az indoklás viszont nem.
- D. Az állítás tartalmilag nem igaz, de az indoklás tartalma önmagában igaz.
- E. Sem az állítás, sem az indoklás nem igaz tartalmilag.

1. Cicerót Antonius nyomására proscibálták, mivel beszédeiben Antonius ellen tüzelte a rómaiakat.
2. Augustus minden egyes jelentős győzelmét személyesen aratta, mivel már Caesar halálakor tapasztalt hadvezér volt.
3. A vezető rétegek feliratállításának szokása Augustus alatt terjed el széles körben, mert Augustus nagyszabású oktatási reformjai következtében jelentősen megnőtt az írni-olvasni – és így a feliratokat értelmezni – tudók száma.
4. Augustus soha sem töltötte be a pontifex maximusi tisztséget, mert Lepidus volt a pontifex maximus.
5. Augustus uralma alatt bezárták Ianus isten templomának kapuit, mivel kiszemelt trónörökösei fiatalon meghaltak.

Megoldás:

1. 2. 3. 4. 5.

5p		
-----------	--	--

7. Állatok a mitológiában

Válaszolj az alábbi kérdésekre!

- A) Milyen állat képében rabolta el Zeusz Európát?
- B) Milyen állattal kellett megküzdenie Kadmosznak?
- C) Milyen lény kérdését válaszolta meg Oidipusz?
- D) Milyen állattá változtatták az istenek Kadmoszt és Harmoniát?
- E) Milyen állattá változtatta Artemisz Aktaiont?

5p		
-----------	--	--

8. Thébai kronológia

Tedd a három eseményt időrendbe, kezd a legkorábbival! Írd a megfelelő betűkombinációt a megadott helyre!

I.

- A) Iokaszté öngyilkosságot követ el
- B) Oidipusz megöli apját
- C) Antigonét sziklasírba zárják

II.

- D) Thébaiban járvány tör ki
- E) Kreónt királlyá választják
- F) Haimón öngyilkosságot követ el

III.

- G) Antigoné eltemeti Polüneikészt
- H) Eteoklész halála
- I) Oidipusz kiszúrja saját szemét

Megoldás:

I. II. III.

6p		
----	--	--

9. „Egy ismeretlen könnyű porral szórta be”

Olvasmányaid alapján válaszold meg az alábbi idézettel kapcsolatos kérdéseket.

Antigonéről mondják: „*Kimondom én. A holtat úgy, ahogy szokás,
Egy ismeretlen könnyű porral szórta be:
Megadta módját és utána elszelelt.*”

- A) Ki tiltotta meg a halott eltemetését?
- B) Kitől kért segítséget Antigoné a temetéshez?
- C) Ki segített neki végül?
- D) Mi volt a halott bűne, amiért nem volt szabad eltemetni?
.....
- E) Milyen okokból dönt Antigoné a temetés mellett?
.....

5p		
----	--	--